

➤ PIONIEREN MET HET KOPPELEN VAN WEER- EN WATERGEGEVENS

Tegenwoordig is het koppelen van neerslaggegevens aan het operationele waterbeheer (zoals waterstanden) heel gebruikelijk. Maar het was kort na de eeuwwisseling nog behoorlijk pionieren, herinnert programmamanager Watersystemen Michelle Talsma zich. Het idee voor een 'koppelonderzoek' ontstond naar aanleiding van de regionale wateroverlast in 1998.

Nog nooit had De Bilt in een jaar tijd zoveel regen gemeten als in 1998. Het KNMI noteerde in totaal 1.240 mm neerslag, ruim anderhalf maal de normale hoeveelheid. In Schellingwoude bij Amsterdam viel dat jaar de meeste regen: 1.373,3 mm. Talsma: 'De regionale waterbeheerders overal in het land deden wat ze konden, maar waren niet voorbereid op zulke grote hoeveelheden water. Het maakte ons ervan bewust dat de 'normale' weerkundige gegevens onvoldoende waren om het dagelijkse waterbeheer op te baseren. Vooral bij extreme situaties als droogte en natheid.'

PIONIEREN

Er werd een project gestart dat moest onderzoeken welke mogelijkheden er waren om meteorologische informatie te koppelen aan het strategische en operationele waterbeheer, om dat beheer te verbeteren. Talsma: 'Het was flink pionieren. Alleen al het vergaren van alle benodigde meteorologische gegevens (grondneerslag, verdamping, regenradar, korte- en lange-termijnneerslagverwachtingen) en het opslaan ervan in gestandaardiseerde databases, bleek een enorme klus. We slaagden erin een methode te ontwikkelen waarmee actuele neerslaggegevens uit verschillende bronnen konden worden verwerkt tot vlakdekkende digitale informatie voor gebruik in het Nederlandse waterbeheer.'

Uiteindelijk heeft één van de deelnemende partijen - HydroLogic - dit model doorontwikkeld tot wat we nu kennen als HydroNET, een beslissingsondersteunend systeem dat gemeenten, waterschappen, provincies en kennisinstellingen helpt bij het weer- en klimaatbestendig maken en houden van hun watersysteem. 'Het is mooi dat we hier als STOWA mede de basis voor hebben gelegd,' vindt Talsma.

'In het project werkte ik behalve met Arnold Lobbrecht van HydroLogic samen met Gerrit Hiemstra, die ik tot dantoe alleen maar kende als weerman bij de NOS. Ik had me nooit gerealiseerd dat weermannen en weervrouwen geen pratende hoofden waren, maar meteorologen met zeer veel kennis van zaken. (Lachend) En ik kon mijn kinderen naderhand imponeren met het verhaal dat ik met die 'meneer van het weer' heel plezierig had samengewerkt. Dat het onderwerp nog steeds zeer actueel is, blijkt uit de neerslag van afgelopen zomer, die onder meer in Limburg voor enorme wateroverlast leidde. We zijn dan ook nog niet klaar, want neerslagverwachtingen worden steeds beter en de mogelijkheden voor 'early warning' steeds groter.

➤ Programmamanager Watersystemen Michelle Talsma